CENTRALA INFORMACJI I DOKUMENTACJI

S P R A W O Z D A N I E No 142

z dnia 9 marca 1940 roku

Sprawozdanie zawiera stron 14

S k r ó t   S p r a w o z d a n i a

Rokowania fińsko-sowieckie toczą się w Sztokholmie i w Moskwie, gdzie przybył premier fiński. W Berlinie znajduje się b.prezydent Finlandii Svinhufvud, który udaje się w dalszą podróż do Rzymu. Min. spraw zagr: Finlandii przyznaje fakt rokowań, nie podając jednak bliższych danych. Wiadomo jednak, że warunki sowieckie są znacznie gorsze, niż przed wybuchem konfliktu. Stanowisko Anglii i Francji charakteryzuje oczekiwanie na decyzję Finlandii. Podkreśla się powszechnie, że oba te państwa gotowe są przyjść z natychmiastową pomocą Finlandii, jeżeli ona tego zażąda. Ogłoszone komunikaty wskazują na wielką ilość materiału wojennego, która w większości już znajduje się w Finlandii. W prasie francuskiej wyrażona jest opinia, że Finlandia nie ustąpi. Krytykowane jest stanowisko Szwecji, która przejęła - jak piszą dzienniki francuskie - ciężką odpowiedzialność."Le Petit Bleu"pisze,że Szwecja już naruszyła neutralność na rzecz Niemiec,z czego alianci wyciągną konsekwencje w odpowiednim czasie.Gen.Duval zwraca uwagę ze pomoc dla Finlandii jest możliwa bez użycia drogi przez Norwegie i Szwecję, a mianowicie po przez Petsamo.Stanowisko Włoch charakteryzuje się w dalszym ciągu zmienionym nastawieniem wobec Finlandii."Il Popolo d'Italia"pisze,że Włochy są tyleż samo antysowieckie,co antydemokratyczne.Ten sam dziennik pisze wczoraj,że Włochy biorą udział w rokowaniach zapośredniczonych przez Szwecję."Regime Fascista"stwierdza, że Włochy nie mają Finlandii nic do zawdzięczenia, a ich dotychczasowe stanowisko było spowodowane raczej nienawiścią do bolszewizmu niż sympatią dla Finów.

Ribbentrop przybywa dzisiaj do Rzymu, gdzie przeprowadzi rozmowy z Mussolinim i min.Ciano. Prasa niemiecka podkreśla znaczenie tej wizyty jako nowego wyrazu spoistości osi. W Rzymie znajduje się już zaufany wysłannik Hitlera, książę Heski.

Odpowiedź angielska na protest włoski jest już gotowa. Szczegóły będą ogłoszone po wręczeniu jej w Rzymie.

Ambasador Kennedy mówi o stosunku Stanów Zjednoczonych do aliantów, stwierdzając, że opinia amerykańska mimo polityki neutralności ma niewątpliwe sympatie do aliantów, którym chce dopomóc. Z drugiej strony nastawienie tej opinii jest wybitnie antyniemieckie i antysowieckie.

Major Attlee występuje przeciwko jakiejkolwiek próbie pokoju kompromisowego i stwierdza m.i., że Anglia stoi na stanowisku równorzędności praw Polaków z każdym innym narodem Europy.

Wizytę Sumner Wellesa u członków rządu polskiego, która nastąpi w ciągu dzisiejszego dnia, omawia "Le Matin" i "L'Ordre". Buré pisze, że znaczenie tych wizyt jest bardzo poważne i na pewno nie ujdzie ono uwadze Hitlera.

Lot samolotów angielskich nad Polską, które w nocy z 7 na 8 b.m. zrzuciły ulotki nad Poznaniem, jest omawiane w prasie francuskiej na naczelnych miejscach mimo sensacyjnego obrotu sprawy fińskiej. Dzienniki podkreślają wielkie znaczenie tego lotu dla ludności polskiej.

Centralny Komitet pomocy wojsku powstał w Paryżu pod przewodnictwem gen.Sikorskiej. Do komitetu weszły również organizacje francuskie z gen.Denain na czele.

W obronie cerkwi prawosławnej metropolity Dionizego stanął zdecydowanie synod prawosławny w Konstantynopolu uniemożliwiając w ten sposób niemieckie próby tworzenia podległej im cerkwi.

Rząd polski protestuje w Paryżu w sprawie dokonanej przez Niemców grabieży własności polskiej oraz dzieł sztuki i zabytków historycznych.

O sprawach Polski piszą "Le Petit Bleu" /recenzja książki Antoniny Vallentin/, "La Liberté" /o wojsku polskim/, "Intransigeant" /o kampanii polskiej/, "Osservatore Romano" /o uniwersytecie krakowskim/, "Poslednija Nowosti"/ artykuł o systemie niemieckim w Polsce/.

No 142 z 9 III 1940

Dział I

S P R A W Y   W A Ż N E

Sowiecko-fińskie rokowania

Oficjalny komunikat fiński ogłoszony 8 b.m. potwierdził istnienie pokojowych rokowań sowiecko-fińskich. Delegacja fińska znajdowała się od kilku dni w Sztokholmie, w skład jej wchodzili pp. Paassikivi i Vaino Voiowna. Poza tym w Sztokholmie bawiło szereg innych osobistości fińskich, m.i. premier Ryti.

Marszałek Mannerheim, wbrew podawanym przez prasę wiadomościom, nie jest i nie był chory.

Negocjatorzy fińscy znajdują się już w Moskwie, a mianowicie premier Ryti i p. Paassikivi.

Były prezydent Finlandii p.Svinhufvud przybył 8 b.m. samolotem do Berlina. Pan Svinhufvud, który złożył wizytę min. v. Ribbentrop, znajduje się jakoby tylko przejazdem w Rzeszy w drodze do Włoch, dokąd się udaje "całkowicie prywatnie". Należy tu zauważyć, że min. Rzeszy p. von Ribbentrop udaje się również dn. 9 b.m. w południe do Rzymu.

Stanowisko Finlandii jest do tej chwili nieznane. Min. spraw zagranicznych p. Tanner udzielił szwedzkiemu dziennikowi "Aftonbladet" wywiadu, w którym powiedział, że rząd fiński zna sowieckie warunki pokoju, że on osobiście nie widzi sytuacji jasno i że wszystko co może powiedzieć, to że Finlandia jest w kontakcie z Sowietami. Poseł Finlandii w Londynie p. Grippenberg oświadczył, że Finowie zawsze byli gotowi do zawarcia pokoju z Rosją, ale nie na tych podstawach, bowiem niezależność Finlandii musi być zabezpieczona. Według informacyj radia angielskiego, negocjatorzy fińscy nie są skłonni przyjąć warunków sowieckich.

Agencja Havasa ogłosiła następujący komunikat, który uważać można za wyraz poglądów oficjalnych w sprawie obecnej fazy konfliktu fińsko-sowieckiego:

"W skutek akcji Szwecji dla skłonienia Finlandii do rokowań pokojowych z Rosją, Finlandia znajduje się dzisiaj w obliczu ciężkiego wyboru.

"W kołach poinformowanych Paryża uważają, że Finlandia może być tylko sędzią własnych losów. Znajduje się ona na skrzyżowaniu dróg: Finlandia ma możliwość wkroczenia na drogę, na którą zaprasza ją Szwecja, lub też zwrócenia się do mocarstw sprzymierzonych, by mocarstwa te rozszerzyły akcję.

"Jest to wybór między dwiema politykami, który powinien być dokonany swobodnie. W następstwie decyzji, którą poweźmie - zwróci się Finlandia lub się nie zwróci z apelem do aliantów w imię oporu aż do ostateczności.

"Francja i Anglia, które wykonały już uchwały, powzięte w Genewie na rzecz pomocy Finlandii g o t o w e s ą d o k o n t y n u o w a n i a s w y c h w y s i ł k ó w d l a u r a t o w a n i a n i e z a l e ż n o ś c i t e g o n a r o d u. Pomoc francusko-brytyjska już przyczyniła się do tego, by armia fińska mogła się bohatersko przeciwstawić napastnikowi.

"Zwraca się uwagę, że rząd szwedzki działał w największej tajemnicy. Po konferencji kopenhaskiej opinia szwedzka utrzymywana została w nieświadomości rozmów przez bardzo surową cenzurę.

"Odpowiedzialność rządu szwedzkiego jest wielka. Presja, którą wywiera na Helsinki jest coraz silniejsza. Geograficzne położenie Szwecji, która jest naturalną drogą dostępu dla wszelkiej pomocy, przychodzącej z zewnątrz do Finlandii, daje Szwecji możliwości do perswazji, których nie można nie doceniać. Rozmowy dla zbadania wymogów Z.S.R.R. oraz stanowiska Finlandii toczą się w Sztokholmie, gdzie marsz. Mannerheim - nie będący zresztą wcale chory - jest oczekiwany.

"Wódz armii fińskiej, który dokonał już wyczynów wspaniałych i nigdy niezapomnianych, ma być zwolennikiem walki aż do ostateczności."

S P R A W Y   W A Ż N E

Pomoc dla Finlandii

Niektóre pisma paryskie zamieszczają notatki o pomocy udzielonej przez Anglię i Francję w materiale wojennym dla Finlandii. W chwili obecnej Finlandia jest przed powzięciem zasadniczej decyzji przyjęcia lub odrzucenia warunków przedstawionych przez Sowiety za pośrednictwem Szwecji. "La Croix" podkreśla, że Francja i Anglia nie będzie wpływać na decyzję Finlandii: musi ona sama zadecydować, czy przyjąć warunki sowieckie, czy walczyć dalej. Jeśli zaś Finlandia wytrwa i wezwie oficjalnie na pomoc aliantów, nie ma wątpliwości, że wypadki potoczą się szybciej. Dotychczas na polecenie Ligi Narodów pomoc francusko-angielska dla Finlandii wynosiła: 405 samolotów, w tym 67 bombowców, 916 dział artyleryjskich, 2 300 tys. pocisków, 5 tys, karabinów maszynowych, 124 działek polowych, 150 dział przeciwpancernych, 450 tys. granatów, 1 050 min dla łodzi podwodnych, 10 tys. min przeciwtankowych, 50 do 60 tys. nabojów. W tej całej ilości przynajmniej dwie trzecie jest posłane Finlandii przez Francję, a mianowicie: 175 samolotów myśliwskich, 496 dział, 795 tys. pocisków, 5 tys. karabinów maszynowych, 400 min dla łodzi podwodnych, 200 tys. granatów i 20 tys. naboi. Ilość tego dowodzi, jaką ewentualnie pomoc możemy dostarczyć Finlandii - kończy "La Croix".
/La Croix i Paris Soir z 9 III /

Stanowisko państw zachodnich

Stanowisko Rzeszy jest jasne w sprawie Finlandii: chce ona zakończenia wojny sowiecko-fińskiej, aby móc jak najprędzej otrzymać skuteczną pomoc gospodarczą od Rosji.
Stanowisko Włoch jest niejasne, w każdym razie radio i prasa włoska zmieniły 8 b.m. ton w stosunku do Finlandii i posługiwały się argumentami znanymi dotychczas z propagandy niemieckiej. Jedynie "Osservatore Romano" zachował swoje dotychczasowe stanowisko wobec fińskiej walki o niepodległość.

Korespondent "Popolo d'Italia" donosi, iż Włochy biorą udział w akcji dyplomatycznej Niemiec, Szwecji i Norwegii, mającej na celu przywrócenie pokoju między Finlandią a Sowietami, a to dla "wyższych celów humanitarnych i politycznych."

"Regime Fasista" polemizuje z komentarzami niektórych dzienników zagranicznych na temat zmiany stanowiska Włoch do Finlandii. Dziennik pisze: "czy Włochy mają jakikolwiek dług wdzięczności wobec Finlandii, która była ślepym narzędziem w rękach Anglików w Genewie i która przyłączyła się do akcji sankcyjnej przeciwko Włochom. Zresztą Włosi zadużo pomogli Finlandii i to nietyle przez sympatię dla tego kraju, ile z nienawiści do komunizmu."
/PAT 8 III /

Rosja według informacji szwedzkiego dziennika "Dagens Nyheter", nie życzy sobie pośrednictwa Rzeszy.

Szwecja, według depeszy Havasa ze Sztokholmu, dementuje kategorycznie, jakoby miała wywrzeć na Finlandię najmniejszą presję polityczną czy dyplomatyczną i zapewnia, że podjęła ona rolę pośredniczki na prośbę i z inicjatywy Sowietów.
/Le Petit Parisien, L'Ordre, PAT, BBC i cała prasa francuska 9 III/

X X
X

S P R A W Y   W A Ż N E

Kerenskij o sowiecko-fińskim konflikcie

Kerenskij po przybyciu do Paryża powiedział w wywiadzie dla "Petit Parisien", że konflikt sowiecko-fiński jest w pierwszym rzędzie wynikiem kombinacyj Stalina i Hitlera, zmierzających do zmiany sytuacji politycznej i gospodarczej państw skandynawskich. Według Kerenskiego Sowiety chciały w listopadzie ub.r. napaść na Besarabię, ale Hitlerowi udało się skierować ambicje Stalina na północ.
/Le Petit Parisien 9 III /

Interpelacje w Izbie Deputowanych

Trzej deputowani francuscy, m.i. Blum, złożyli interpelację w sprawie Finlandii. Obrady w tej sprawie zaczną się 12 b.m., przy czym nie jest wykluczone, że będą one częściowo tajne ze względu na poufny charakter informacji rządu.
/Prasa francuska z 9 III /

Francuska Rada Ministrów rozpatruje konflikt rosyjsko-fiński

Pod przewodnictwem prez. Lebrun zebrała się dziś francuska Rada Ministrów dla omówienia sytuacji międzynarodowej i konfliktu rosyjsko-fińskiego.
/Prasa francuska z 9 III /
U w a g a: Opinie prasy francuskiej o obecnym stadium konfliktu rosyjsko-fińskiego podajemy w dzialeIII na str. 2.

Ribbentrop w Rzymie

Radio niemieckie ogłosiło wczoraj wieczorem /na drugim miejscu po wiadomościach o rezultatach zbiórki na pomoc zimową/ wiadomość DNB o wyjeździe min.Ribbentropa do Rzymu, który udaje się tam dziś w południe na krótki pobyt dla przeprowadzenia rozmów z Mussolinim i min.Ciano. "Essener Nationalzeitung" i "Völkischer Beobachter" stwierdzają, że wizyta ma być nowym wyrazem ścisłych stosunków niemiecko-włoskich i okazją do wymiany poglądów w sprawach aktualnych.
/Radio niemieckie z 8 III podsłuch własny i prasa francuska z 9 III /

Prasa francuska podaje z Rzymu, że przybył tam książę Filip von Hessen. "Corriere Padano" przypomina, że von Hessen był wielokrotnie zaufanym wysłannikiem Hitlera w ważnych sprawach.
/Prasa francuska z 9 III /

Sumner Welles w Paryżu

Rozmowy z premierem Sikorskim i min. Zaleskim

Sumner Welles przeprowadził wczoraj rozmowy z przewodniczącymi senatu, Jeanneney i Izby Deputowanych Herriot oraz z Leonem Blumem i ministrami C.Chautemps i G.Bonnet.

Zgodnie z programem pobytu w Paryżu Sumner Welles złoży dziś po południu wizytę premierowi gen.Sikorskiemu i min.Zaleskiemu. W związku z tą wizytą pisał wczoraj St.Lausanne w "Bleu Matin": "W rezultacie jest to obecnie najważniejsze. Wysłuchawszy katów, wysłannik Roosevelta wysłucha również ofiar." Emil Buré pisze dziś w "L'Ordre" o wizytach polskich: "Te dwie wizyty są znamienne. Hitler nie może przeoczyć ich znaczenia. Jest pewne, że tak samo jak Roosevelt, jego wysłannik nie zna innego pokoju, jak pokój przewidziany przez Anglię i Francję." Buré dodaje, że gdyby Benesz mieszkał w Paryżu, to Sumner Welles nie omieszkałby się z nim zobaczyć.
/L'Ordre i inne z 9 III, Le Matin z 8 III /

No 142 z 9 III 1940

Dział II

P O L S K A

Piękny artykuł o Krakowie

"Osservatore Romano" zamieszcza obszerny artykuł p.t. "Alma Mater Cracoviensis", ilustrowany dwiema fotografiami: Podwórze Uniwersytetu oraz pomnik Mikołaja Kopernika.

Artykuł podnosi misję chrześcijańską Wszechnicy Jagiellońskiej na Wschodzie, ale także na zachodzie /Czechy/ i mówi o jej wielkim walorze naukowym i kulturalnym. Dając zarys historii Wszechnicy od pierwszego listu Kazimierza Wielkiego do papieża Urbana V /1362 r/ aż do 1530 r. autor przypomina, że królowa Jadwiga dążyła do tego, aby na niej się kształcili Litwini i Rusini. Nawiązując do tego faktu autor stwierdza, że unia z Litwą, która była wynikiem ofiary i prawdziwego apostolstwa chrześcijańskiego, stała się od początku głębokim związkiem ducha.

W innym miejscu artykuł zawiera charakterystyczny szczegół: ambasador króla Władysława Jagiełły przedstawił papieżowi Marcinowi V mapę prowincyj północnych, na zasadzie której przekonał papieża, że ziemie Chełmińska i Pomorska są ziemiami polskimi.
/Osservatore Romano 29 II /

Książka Antoniny Vallentin p.t. "Okrucieństwa niemieckie w P o l s c e"

"Le Petit Bleu" zamieszcza duży artykuł omawiający broszurę Antoniny Vallentin, wydaną przez Robert Denoël p.t. "Okrucieństwa niemieckie w Polsce". Książka opiera się na opowiadaniach naocznych świadków, uchodźców, oficerów i żołnierzy polskich. Opowiada ona o "diabelskiej inwazji" armii niemieckiej, o okrucieństwach popełnianych na bezbronnej ludności, gdy równocześnie propaganda niemiecka twierdziła, że np bombardowania w ciągu wojny ograniczały się tylko do obiektów wojskowych. Mówi dalej o tępieniu zwyciężonych najbardziej okrutnymi metodami, co Hitler nazwał "pacyfikacją kraju i zapewnianiem trwałego spokoju i porządku".

Wysiedlanie ludności i grabież mienia Hitler nazywa ustaleniem nowego porządku etnicznego i "regermanizacją" ziem zachodnich Polski. Ale - kończy M-me Vallentin - pod jarzmem najeźdźców Polska żyje, trwa i wie, że dzień wyzwolenia jest bliski.
/Le Petit Bleu 7 III /

W Polsce - koło Rennes

Pod powyższym tytułem zamieszcza "La Liberte" reportaż z obozu wojska polskiego we Francji. Opowiada on o wyglądzie i nastroju panującym w tworzącej się armii polskiej, która składa się w znacznej mierze z ochotników przybyłych do Francji ze wszystkich stron Polski. To ogromne miasto wojskowe w Bretanii, rozrzucone na przestrzeni wielu kilometrów zmieniło całkowicie wygląd; nie wszyscy żołnierze są jednakowo ubrani; jedni mają niebieskie mundury, inni khaki, jeszcze inii nawet cywilne ubrania, ale wszyscy mają na czapkach orzełka polskiego. Widać przeciągające długie szeregi udających się na ćwiczenia, widać armaty, konie, auta, tanki, motocykle... Polska zbroi się...
/La Liberté 8 III i 9 III /

Tworzenie niemieckich instytucyj kredytowych w Polsce

"Ostdeutscher Beobachter" donosi, że gabinet obrony Rzeszy upoważnił rozporządzeniem z 22 II 40 ministra rolnictwa Rzeszy do zakładania instytucyj rolniczych kredytowych na Pomorzu i w Wielkopolsce.
/Ostdeutscher Beobachter 3 III /

POLSKA

Hołd polskiemu artyście składa organ Watykanu

"Osservatore Romano" poświęca obszerny artykuł działalności polskiego pianisty Miecia Horszowskiego z racji jego koncertu w Rzymie ku uczczeniu pierwszej rocznicy wyboru Piusa XII na papieża. Dziennik wynosi wielki talent Horszowskiego i solidaryzuje się z sądem Pablo Casals'a, że "sztuka tego pianisty przewyższa ludzi i rzeczy."
/Osservatore Romano 2 III /

Przemówienie min. Zaleskiego

"Osservatore Romano" zamieszcza przemówienie min. Zaleskiego na zebraniu polsko-francuskiej grupy parlamentarnej,w rubryce "Dokumenty".
/Osservatore Romano 3 III /

Polonica w "Osservatore Romano"

Organ Watykanu zamieszcza obszerną depeszę PAT-a o terrorze sowieckim w okupowanej Polsce oraz o presji wywieranej przez władze niemieckie w okupacji niemieckiej na ludności polskiej w celu wydobycia maksymalnych podatków.
/Osservatore Romano 3 III /

Niemcy o Włocławku

"Ostdeutscher Beobachter" zamieszcza wywiad z obecnym "burmistrzem" Włocławka SA. Oberführerem Gramer, który mówi, że miasto to ma się stać najważniejszym centrum gospodarczym w północnej części "gau'u" Warty. Włocławek ma się stać "fortecą niemczyzny" na wschodzie.
/Ostdeutscher Beobachter 3 III /

Wysyłają małe dzieci do Niemiec

"Ostdeutscher Beobachter" donosi, że z Inowrocławia i okolicy wyjechał do Niemiec transport dzieci w wieku od 6 do 16 lat rzekomo na odpoczynek i rzekomo tylko dzieci Niemców, którzy "cierpieli" pod "prześladowaniem" polskim.
/Ostdeutscher Beobachter 3 III /
Uwaga: Nie ulega wątpliwości, że ten transport i inne podobne mają na celu próbę germanizacji dzieci.

W parlamencie belgijskim o Polsce

Znany poseł socjalistyczny Huysmans oświadczył w czasie ostatniej debaty w parlamencie belgijskim:
"Stwierdziliśmy, że Rosja zadała Polsce cios sztyletem. Powiedzieliśmy, że był to czyn tchórza."
/Agencja Radio 6 III /

Propaganda niemiecka

"Deutschland Sender" donosi, że na Targach Lipskich wystawiono część zdobyczy wojennych z wojny polsko-niemieckiej. Organizator tego pawilonu, płk. dr Hesse twierdzi, że wystawione tam działa pochodzenia francuskiego nie wytrzymują porównania z tego samego rodzaju działami niemieckimi.
/C.E. Deutschland Sender 5 III /

P O L S K A

Samoloty brytyjskie nad Polską

Oficjalnie komunikują w Londynie, że samoloty R.A.F. dokonały nocy ubiegłej przelotu nad Polską. Oto w ramach najdłuższego lotu wywiadowczego, jaki dokonany został od początku wojny, samoloty brytyjskie przeleciały nad Polską zachodnią, a w szczególności nad Poznaniem.

Komunikat ministerstwa lotnictwa angielskiego brzmi:

W ciągu nocy ostatniej samoloty R.A.F. prowadziły w dalszym ciągu akcję patrolową i loty wywiadowcze nad rozległymi obszarami terytorium nieprzyjacielskiego. W czasie tych operacyj samoloty nasze przeleciały nad Polską zachodnią i nad m. Poznaniem.

/PAT 8 III /

W sprawie ostatnich raidów lotniczych dokonanych przez R.A.F. ogłaszają w Londynie następujące szczegóły:

Samoloty brytyjskie, lecące w kierunku Polski, wystartowały pod koniec dnia w Anglii i wzięły natychmiast kierunek na Poznań. Wykonawszy zadanie, samoloty wylądowały we Francji. Lot trwał 10 godzin. Jeden z lotników, który brał udział w locie zwiadowczym na terytorium Polski, oświadczył, że światła Poznania widać było z odległości wielu kilometrów.

Załoga tych samolotów brytyjskich składała się z lotników z Dominiów, londyńczyków oraz żołnierzy z północnej Anglii.

/Transconti 8 III /

Sprawozdawca lotniczy "Press Association" pisze:

"Krótki komunikat, ogłoszony dzisiaj przez ministerstwo lotnictwa, jest prawdopodobnie jedyną informacją oficjalną, która zostanie ogłoszona w sprawie tego najbardziej sensacyjnego lotu, jakiego dokonała R.A.F. od początku wojny.

Przypuszcza się, że bombowce brytyjskie opuściły Anglię za dnia i dotarły do Polski w nocy po przeleceniu nad Niemcami przestrzeni większej, niż 640 klm.

R.A.F. dokonała już lotów nad stolicami dwóch krajów, będących ofiarami hitlerowców - nad Wiedniem i Pragą. Lot nad ruinami miast i wsi, zniszczonych przez artylerię i bombowce niemieckie, nad okolicami, znajdującymi się obecnie na obszarach okupowanych, powinien był dodać otuchy tysiącom Polaków, którzy wznoszą modły do nieba, by uwolnić ich od gnębicieli."

/PAT 8 III /

Wiadomości o locie nad Polską zamieszcza cała prasa francuska z dnia 9 III. Niektóre dzienniki : Paris Soir, Excelsior itd. zamieszczają wiadomość tę pod wielkim tytułem na pierwszej stronie.

Rada Narodowa R.P. obraduje w Angers

Dnia 8 marca 1940 odbył się dalszy ciąg posiedzenia Rady Narodowej R.P. w Angers. Na porządku dziennym była dyskusja nad exposé, wygłoszonym przez Naczelnego Wodza i prezesa Rady Ministrów gen. Sikorskiego dnia 5 marca.

Na sali obrad poza członkami Rady obecni byli przedstawiciele Rządu Polskiego, prasy oraz publiczność.

W dyskusji pierwszy zabrał głos wiceprezydent Rady, dr Tadeusz Bielecki, prezes Zarządu głównego Stronnictwa Narodowego, oświadczając m.i. co następuje:

"Cokolwiek byśmy tu mówili i myśleli, trzeba i myśli i działanie nasze przepoić czujną pamięcią o krwawiącej ranie krajowej. Kraj umęczony dźwignie nas na poziom górny i taką powinna być współpraca kraju z emigracją. Kraj w tym współdziałaniu swoją rolę spełnia jak najchlubniej.

W dziale odbudowy Państwa Obóz Narodowy współdziała z rządem

generała Sikorskiego i poświęca wszystkie swoje siły wyzwoleniu Polski z rąk najeźdźców.

Następnie przewodniczący posiedzenia, p. Stanisław Mikołajczyk, udzielił głosu przedstawicielowi Stronnictwa Pracy, p. Michałowi Kwiatkowskiemu, który w dłuższym przemówienuu omawiał postawę Narodu Polskiego wobec najeźdźców. Mówca złożył hołd narodowi i żołnierzowi polskiemu oraz określił pozytywny stosunek Stronnictwa Pracy do programu premiera gen. Sikorskiego. Potępił on próby obrońców dawnego reżimu do czynienia podkopów pod rządem i przedstawił platformę, na której Stronnictwo Pracy dąży do współdziałania demokratycznych stronnictw w odbudowie Polski rządnej i sprawiedliwej.

Jako trzeci mówca zabrał głos, w imieniu Polskiej Partii Socjalistycznej p. Szczerbiński, który, składając deklarację w imieniu PPS oraz ruchu robotniczego na emigracji, powiedział m.i.:

"Ta część emigracji polskiej, której jestem przedstawicielem w Radzie Narodowej, całkowicie się solidaryzuje ze zgłoszoną deklaracją PPS, uważa bowiem PPS za swoje przedstawicielstwo na terenie politycznym Polski, tak w Rządzie jak i w Radzie Narodowej R.P.

...Robotnicy tęsknią do powrotu sprawiedliwej Polski, którą kochają zawsze jako swą ojczyznę."

Posiedzenie trwa.

/PAT 8 III /

Powstał Centralny Komitet Pomocy Wojsku

Dnia 7 marca b.r. w gmachu Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Paryżu odbyło się zebranie organizacyjne "Centralnego Komitetu Pomocy Wojsku", pod przewodnictwem pierwszego zastępcy ministra spraw wojskowych, gen. Mariana Kukiela.

W zebraniu wzięli udział przedstawiciele organizacyj francuskich, stojących pod protektoratem gen. Denain'a - "Foyers du Soldat Polonais" i "Secours aux Ailes Polonaises", gen.Denain i kpt. Cathala. Towarzystwo "Amis de la Pologne", przedstawicielka Rosa Bailly, Polskiego Czerwonego Krzyża - gen. Osiński, płk. Antoni Jurasz, "Polskiego Komitetu Pomocy" - p. ministrowa Frankowska, "Swiatowego Związku Polaków Zagranicą" - p. dyr. Lenartowicz, kierowniczka "Pomocniczej Służby Kobiet", przedstawiciel "Związku Zydów Polskich" - p. Hartman, ppłk. M. Dienstl-Dąbrowa i mjr. Młodzianowski.

Zebranie zagaiła p. gen. Sikorska, mówiąc, iż "celem zebrania jest koordynacja wszystkich szlachetnych wysiłków niesienia pomocy wojsku." Musimy informować się o naszych zamierzeniach, ustalić hierarchię potrzeb i program wspólnej pracy.

"W okresie wojny nie wolno dopuścić do osłabienia życiodajnej energii, płynącej z ofiarności społeczeństwa. Równolegle do frontu wojskowego musimy tworzyć front społecznej pomocy dla wojska. Na tym froncie żaden odcinek nie może być zaniedbany, a każdy wysiłek skierowany do najwłaściwszego celu. W tej akcji niezbędne jest wspólne porozumienie i dobra organizacja, bez której nawet największą ofiarność nie wyda pożądanych owoców.

Składam gorące podziękowanie francuskiemu społeczeństwu nie tylko za udzieloną nam gościnę, ale i za jego wzruszające zrozumienie naszych potrzeb i braterską ofiarność. Jestem również z całym uznaniem dla pełnej poświęcenia pracy polskich organizacyj."

Dokonano wyboru prezydium Komitetu, w skład którego weszli: przewodnicząca - generałowa Władysławowa Sikorska, I wiceprezes gen.Denain, II wiceprezes gen.Osiński oraz sekretarka p.ministrowa Strassburgerowa.

W dalszym ciągu porządku dziennego p.gen.Kukiel określił wyczerpująco wytyczne zadania Komitetu. W ożywionej dyskusji zabierali głos

POLSKA

Plan strategii niemieckiej podczas kampanii w Polsce

André Labarthe, rozpatrujac w "L'Intrasigeant" mozliwosc ewentualnej ofenzywy niemieckiej przeciwko linii Maginot i zastanawiajac sie nad taktyka, jaka przypuszczalnie moze obrac nieprzyjaciel podczas ataku, przeprowadza jednoczesnie analize postepowania sztabu niemieckiego w czasie inwazji w Polsce. Autor dowodzi, ze plan ataku przeciwko Polsce zostal przez Hitlera i sztab niemiecki drobiazgowo opracowany, przy czym Niemcy nie tylko mieli dokladne dane o warunkach i mozliwosciach obrony ze strony Polski, ale rowniez doskonale sie orientowali w projektach i zamiarach sztabu polskiego. A. Labarthe podkresla, ze dowodztwo armii polskiej nie docenialo sily wojskowej Niemiec i przewidywalo mozliwosc podjecia przeciwko Niemcom akcji ofenzywnej. Ponadto dowodztwo polskie liczylo na to, ze na wielka skale przedsiewziete dzialania na froncie zachodnim zaangazuja, i to od samego poczatku wojny, znaczne sily niemieckie.

Znajac intencje ofenzywy dowodztwa polskiego latwo mogl sztab niemiecki opracowac plan wlasnej strategii.
/L'Intransigeant z 9 III 40/

Synod prawoslawny w Konstantynopolu w sprawie kosciola prawoslawnego w Polsce

W bukaresztenskich kolach kosciola prawoslawnego zwracaja uwage na wazna uchwale powzieta ostatnio przez Swiety Synod - a bedaca odpowiedzia na probe akcji dywersyjnej hitlerowcow w lonie kosciola prawoslawnego w Polsce i w Czecho-Morawach.

Jak wiadomo narzedziem tej akcji hitlerowskiej jest rzekomy "biskup" nazwiskiem Serafin Lade, ktory nalezal do sekty kosciola prawoslawnego w Sowietach, wystepujacej pod nazwa "zywej cerkwi." W roku 1937 Serafin Lade suspendowany zostal za bigamie przez Metropolite Sergiusza. Obecnie najwyzsza instancja cerkwi prawoslawnej Swiety Synod potwierdzil to orzeczenie na specjalnym zebraniu, ktore odbylo sie pod przewodnictwem patriarchy Benjamina w Konstantynopolu.

Swiety Synod powzial poza tym nastepujaca uchwale:

"Swiety Synod wyraza swa goraca sympatie cierpiacej w Polsce Cerkwi Prawoslawnej. Swiety Synod uwaza zagarniecie wladzy koscielnej w Polsce przez sile jako akt antykanoniczny i uwaza, ze Metropolita Dionizy jest wylacznie Glowa autokefalicznej cerkwi prawoslawnej w Polsce."

W tutejszych kolach cerkiewnych podkreslaja, ze uchwaly Swietego Synodu pociagna za soba bardzo doniosle skutki. Wnioski te przedlozone zostaly takze do uznania cerkwiom prawoslawnym Jugoslawii i Rumunii.

Zaznaczyc nalezy, ze rzekomy biskup Serafin, mianowany przez wladze hitlerowskie glowa kosciola prawoslawnego, wysiedlony zostal w swoim czasie z terytorium rumunskiego wskutek wywrotowej dzialalnosci w Besarabii.

Postanowienia Swietego Synodu przekreslaja - jak to sie stwierdza w tutejszych kolach cerkiewnych - wszelkie nadzieje rzadu niemieckiego na stworzenie "nowej cerkwi" w Polsce przy protektoracie, zaleznej calkowicie od rzadu niemieckiego.
/P A T , 28 II 40 i L'Ordre z 9 III 40/

POLSKA

Pogrom trwa dalej

"L' Epoque" zamieszcza duzy artykul Roberta D'Harcourt na temat przesladowan popelnianych przez Niemcow w stosunku do Polakow, Czechow i Zydow. Hitlerowcy zaprawiali sie od 1936 roku, tj. od czasu wydania ustaw norymberskich, w znecaniu sie nad Zydami.

Wieksza czesc artykulu jest poswiecona przesladowaniu Zydow. Poczawszy od 1936 r., poprzez pogromy w Niemczech i Austrii Hitlerowcy "przygotowywali" sie do krwawej akcji jaka teraz rozpetali w Polsce. Dalej podaje p. D'Harcourt znane fakty o stworzeniu rezerwatu zydowskiego w okolicach Lublina, o metodach wysiedlania i przewozeniu w niezwykle okropnych warunkach, po zmuszaniu nieszczesliwych do podpisania dokumentu, moca ktorego zrzekaja sie calego majatku. Ofiary sa wywozone najczesciej w ciagu nocy a wsrod nich sa starcy, kobiety, dzieci, nawet chorzy. Podany jest szczegolowy opis wysiedlania wszystkich Zydow ze Szczecina w nocy z 12 na 13 lutego, ktorych wywieziono w niewiadomym kierunku.
/L'Epoque z 8 III 40/

Rozmowa z jencami polskimi " niegodna Niemca"

"Schlesische Tageszeitung" donosi, ze na Slasku wzieto dwoch Niemcow do aresztu ochronnego, za to, ze rozmawiali z dwoma jencami polskimi i czestowali ich papierosami.

Jest to " niegodne Niemca" jak pisze "Sch.Z." w tytule.
/Neue Zürcher Zeitung z 2 III 40/

Prasa szwajcarska o wizycie Sumner Wellesa u czlonkow rzadu polskiego

"Basler Nachrichten" podaje za "Echange", ze Sumner Welles odwiedzi w Paryzu gen. Sikorskiego i ministra Zaleskiego. "Sumner Welles chce sie poinformowac o polskiej koncepcji Polski powojennej."
/Basler Nachrichten z 3 III 40/

Wladze sowieckie wydaja paszporty ludnosci we Lwowie

Wladze sowieckie we Lwowie rozpoczely wydawanie paszportow; podobno ludnosc wyraza swoje zadowolenie z otrzymania tych dowodow osobistych. Patrzac na rozradowane twarze chcialoby sie, jak donosi radio moskiewskie, zacytowac slowa poety Majakowskiego, ktory pisal: "Patrzcie na mnie i zazdroscie mi, jestem obywatelem Zwiazku Sowieckiego". Radio Moskwa zapomnialo zapewne, iz tenze Majakowski popelnil samobojstwo, nie mogac wytrzymac w owym raju sowieckim.
/C.E.Moskwa, 5 III 40/

Zebrania Rady Narodowej Polski w Angers

Radio Mediolan donosi o zebraniu Polskiej Rady Narodowej, ktora zastepuje sejm w Angers.
/C.E.Mediolan, 5 III 40

P O L S K A

(Ciag dalszy ze strony 4.)

przewodnicząca Wł.Sikorska, płk. Jurasz, p. gen.Denain i p. Rosa Bailly, p. min. Frankowska i p. Hartman.

Uchwalono wreszcie wysłać telegramy okolicznościowe, które skierowano do p. Prezydenta R.P., Rady Narodowej, Ignacego Paderewskiego oraz do Naczelnego Wodza gen.Wł. Sikorskiego.

Na wniosek p. gen.Sikorskiej zamianowano Panią Prezydentową Raczkiewiczową protektorką C.K.P.W., a zasłużonego działacza i obywatela pełniącego obowiązki prezesa Rady Narodowej, p. St.Mikołajczyka - pierwszym swoim członkiem honorowym.

/PAT 8 III /

Protest Rzadu Polskiego

Posel R.P. w Atenach, Wladyslaw Schwarzenburg Guenther, wreczyl greckiemu ministerstwu spraw zagranicznych note protestacyjna w sprawie niemieckiego dekretu, wyznaczajacego poslow do Reichstagu z polskich prowincyj, inkorporowanych do Rzeszy. Nota stwierdza, ze dekret ten jest pogwalceniem prawa miedzynarodowego.

/P A T z 8 III 40/

Likwidacja organizacyj ludnosci polskiej w Niemczech

Najwyzsza Rada Obrony Rzeszy powziela decyzje zawieszajaca dzialalnosc wszystkich organizacyj polskich, istniejacych na terenie Rzeszy i wprowadzajaca zakaz tworzenia jakichkolwiek nowych organizacyj polskich. Dla przeprowadzenia decyzji Rady mianowany zostal specjalny komisarz. Dla uzasadnienia powyzszego postanowienia Rady oswiadczono, iz organizacje polskie w okresie przedwojennym dazyly do utrzymania ekspansji polskiej, a obecnie moglyby sie stac narzedziem w rekach obcych panstw.

/P A T z 8 III 40/

Rzad Polski protestuje w sprawie grabiezy mienia polskiego

Chargé d'affaires Polski zlozyl na Quai d'Orsay dwa protesty Rzadu Polskiego, jeden przeciwko konfiskacie mienia nieruchomego, nalezacego do Polakow, a znajdujacego sie na terytorium polskim "wlaczonym" do Rzeszy, drugi - przeciwko ogolnej konfiskacie przez wladze niemieckie w Polsce przedmiotow, nalezacych do Panstwa Polskiego lub do obywateli polskich, a majacych wartosc artystyczna lub historyczna.

Rzad Polski zastrzega sobie prawo dochodzenia we wlasciwym czasie calkowitego naprawienia szkod poniesionych i ostrzega rzady i obywateli innych krajow przeciwko usilowaniom niemieckim sprzedazy zagranica nielegalnie skonfiskowanych przedmiotow Rzadu Polskiego lub obywateli polskich. Podobna sprzedaz nie moze stwarzac dla nabywcow zadnego prawa w stosunku do przedmiotow, pochodzacych z grabiezy niemieckiej.

/La Victoire z 9 III 40/

Nr 142 z dn. 9 III 40

Dzial III
PRZEGLAD OGOLNY

Prasa francuska

Jak zrodzila sie zmowa niemiecko-sowiecka przeciw Polsce

W Poslednich Nowostiach naczelny publicysta tego organu w oparciu o francuska "Zolta Ksiege" i memorial N.Hendersona, omawia gre Hitlera jaka po zawladnieciu Czechoslowacja i Klajpeda przesadzila jego akcje przeciw Polsce. Hitler upojony swoimi pokojowymi podbojami byl przekonany, ze i z Polska uda mu sie zalatwic pokojowo. Chodzilo mu o Gdansk i o Wielkopolske oraz Gorny Slask. Zadal takze od Polski niemieckiego "korytarza" przez Pomorze. W marcu Hitler narazie wystapil z zadaniem Slaska i autostrady przez Pomorze, bedac przekonanym, ze Polska sie na te zadania zgodzi. Najniespodziewanie j w dniu 26 marca nadeszla odmowna odpowiedz Polski. Na dobitek Anglia oswiadczyla przez usta Chamberlajna (30 marca), ze przyjdzie Polsce z Pomoca a do oswiadczenia tego przylaczyla sie Francja.

Hitler zbyt wierzyl w swoja szczesliwa gwiazde, by go taki stan rzeczy nie mogl wyprowadzic z rownowagi. To tez w mowie z dnia 28 kwietnia zerwal traktat z Polska a rownoczesnie w jego glowie dojrzala mysl - skoro Polska nie chce sie z nim polaczyc przeciw Rosji (Polska poprzednio takze propozycje odrzucila) - on polaczy sie z Rosja przeciw Polsce.

Tak dojrzal pozniejszy sojusz niemiecko-sowiecki. Milukow o...wiada dalszy ciag tej sprawy, ale az po wydaniu angielskiej "Zoltej Ksiegi", gdyz odroczenie jej wydania pozbawia go moznosci zapoznania sie z niezbednymi materialami.
/Poslednija Nowosti" 9 III/

Sprawa wloskiego wegla

Odpowiedz angielska na wloska note jest juz gotowa, gazety jednak powstrzymuja sie od jej publikowania, dopoki nie nadejdzie ona do Rzymu. Niezaleznie do wyslania noty Halifax przyjmie wloskiego posla Bastianiniego i wylozy mu angielski punkt widzenia. Anglia pragnie porozumienia gospodarczego z Wlochami, sprawa ta jednak nie ma zwiazku z embargo na wegiel niemiecki. To oswiadczenie Halifaxa jest odpowiedzia na kampanie prasy wloskiej oskarzajacej Anglie, ze gotowa jest ona zawrzec umowe handlowa z Wlochami tylko pod warunkiem jezeli zarzuca one stanowisko panstwa nie wojujacego. /W Havasa, Poslednija Nowosti 9 III/

Ambasador Kennedy o stosunku Stanow Zjednoczonych do aliantow

Ambasador Kennedy, ktory przybyl wczoraj do Londynu, powracajac ze Stanow Zjednoczonych zakomunikowal dziennikarzom londynskim, ze Stany Zjednoczone nie maja zamiaru wyciagac zadnych korzysci z tej wojny, ani byc Shyllokiem, ktory zajmuje sie tylko zbieraniem dolarow, podczas kiedy alianci walcza. Nic na to nie wskazuje, przeciwnie, nawet dezorganizacja handlu spowodowana wojna odbila sie ujemnie na zyciu gospodarczym Ameryki. Zyski jakie osiagaja pewne firmy dostarczajace niezbednych materialow wojennych aliantom rownowaza sie przez powazne straty poniesione w innych dziedzinach. To, co sie rozumie przez "polityke izolacji", jest checia trzymania sie zdala od wojny. To jednak nie znaczy, ze Ameryka nie chce pomagac aliantom, ale nikt nie mysli powaznie, ze alianci moga byc zwyciezeni. Chec izolacji zwiekszyla sie z powodu kontroli angielskiej na statkach amerykanskich, a zwlaszcza z powodu naruszenia

Prasa francuska

tajemnicy korespondencji,co zmniejszylo sympatie w stosunku do aliantow.Nic jednak nie wskazuje na to,ze narod amerykanski jest przychylny dla sprawy niemieckiej.Amerykanie nie moga byc bardziej antyniemieccy,niz sa obecnie.Z drugiej strony wojna finska wplynela bardzo silnie na ugruntowanie antysowieckiego stanowiska i zadala cios wszelkim ruchom komunistycznym.Sympatia dla sprawy aliantow jest powszechna,lecz to nie znaczy,ze Stany Zjednoczone chca przystapic do wojny.Pewna liczba Amerykanow mysli,ze Stany Zjednoczone wejda jednak do wojny,ale ilosc ludzi tak myslacych jest mniejsza,niz na poczatku wojny.

Ambasador Kennedy przypuszcza,ze polityka neutralnosci Roosevelta umocnila jego pozycje jako prezydenta.
/Le Matin i Paris Soir z 9 III 40/

Rzad angielski zazadal dodatkowych kredytow wojennych

Jak wynika z komunikatu ministerstwa skarbu, rzad angielski wystapil z zadaniem przyznania kredytow w wysokosci 700 milionow funtow szterlingow, celem pokrycia wydatkow przypadajacych w marcu b.r.

Kredyty sa przeznaczone na prowadzenie wojny i beda zuzyte przez departamenty: wojny, lotnictwa, marynarki i aprowizacji.
/L'Ordre z 9 III 40/

Opinia francuska o sowiecko-finskich rokowaniach

Stanowisko, jakie prasa francuska zajmuje dzisiaj wobec finsko-sowieckich rokowan pokojowych, daje sie strescic w stwierdzeniu, ze decyzja lezy teraz w rekach Finnow i ze jezeli Finnowie postanowia sie bic dalej i zazadaja pomocy od aliantow, alianci gotowi sa udzielic im jaknajdalej idacej pomocy.

"Le Petit Parisien" sadzi, ze Finnowie nie zawra pokoju na warunkach postawionych im teraz, ale nie uwazaja za wykluczone,ze zrobia to,jezeli Rosja zgodzi sie na bardziej honorowe warunki.Dziennik ten apeluje do Finow,aby pamietali,iz sily ich sa jeszcze nie naruszone,ze Stalinowi jest potrzebny pokoj,ze jego prestiz ucierpi wiele,jesli mu sie nie uda tego pokoju otrzymac,ze groza mu rozruchy wewnetrzne,ze ustanowienie rezimu komunistycznego na Przesmyku Karelskim bedzie niebezpieczenstwem dla calej Finlandii.

Pan d'Ormesson w "Le Figaro" pisze,ze Finlandia musi zazadac pomocy aliantow oficjalnie,aby ta pomoc mogla byc wieksza i skuteczniejsza.Finlandia wie,ze moze liczyc na aliantow.Walka,jaka tocza Francja i Wielka Brytania,ma jeden cel:ocalenie wolnosci europejskiej od gwaltu,dlatego nie ma w Europie d w o c h wojen, tylko jest j e d n a.

"Le Petit Bleu"stwierdza,ze Szwecja naruszyla swoja neutralnosc oddajac sie na uslugi Rzeszy i ze alianci w razie potrzeby wyciagna w razie potrzeby z tego konieczne konsekwencje.Rozwoj wypadkow zalezy wiec wylacznie od szefow finskich.

"Le Jour" wyraza przekonanie,ze kapitulacja Finlandii mialaby nieobliczalne konsekwencje.Godzina,w ktorej Finlandia zadecyduje opor lub kapitulacje jest godzina krytyczna dla Francji,Finlandia jest bowiem odcinkiem frontu francuskiego.Zolnierze finscy bronia sie jeszcze - pisze dziennik - a my mamy prawo domagac sie od rzadu Francji,zeby porzuciwszy wszystkie rozwazania prawne powzial natychmiast decyzje zolnierska,jedyna,ktora godna bedzie kraju, jedyna,ktora zachowa jego prestiz i uratuje Finlandie.

Prasa francuska

Gen.Duval w "Le Journal" dowodzi, jako jedyny, ze alianci moga pomoc wojskowo Finlandii, nie gwalcac neutralnosci Szwecji i Norwegii, moga oni bowiem zrobic to ze strony Petsamo.

"Le Matin" woli, aby nie twierdzono, ze juz jest za pozno. I dodaje, ze jezeli trzeba uszanowac neutralnosc, dobrze nalezy wiec zaatakowac agresora na miejscu jego agresji " To dla Francji nalezy braterskiej Finlandii"
/Le Journal 8 III 40, Le Petit Parisien, Le Figaro, Le Jour, Le Petit Bleu i Le Matin 9 III 40/

P O L S K A

W Polsce panszczyzna dla Polakow

Sumner Welles milczy. Wedlug pewnych jednak danych mozna przypuszczac, ze jednym z warunkow ewentualnego pokoju, postawionych mu przez Hitlera, bylo zachowanie wytworzonego obecnie status quo. Ten status quo oznacza przede wszystkiem umocnienie niemieckiego wladztwa w Czechach i Polsce. Dzisiejsza teoria o "przestrzeni zyciowej" nie ma juz nic wspolnego z dawna naiwna idea Hitlera o skolonizowaniu przez Niemcow ziemi odebranych Slowianom, idee o ktorej pisal Rauschning. Teraz chodzi juz o stworzenie grupy panujacej, ktoraby miala odpowiednia ilosc roboczego bydla. Temu wlasnie schematowi odpowiada dekret Goeringa o wykorzystaniu ziemi w okupowanej Polsce. Nie ma to nic wspolnego z kolonizacja. Przeciez nie mozliwem nawet 8 milionow polskiej ludnosci zastapic przez 200 000 kolonistow, wliczajac w to i Niemcow baltyckich. W rzeczywistosci ci Niemcy nie sa kolonistami. Dekret Goeringa wcale nie przewiduje oddania ziemi rolnikom niemieckim. Cala ziemia polskich rolnikow i drobnych i wielkich, przechodzi we wladanie panstwa niemieckiego staje sie jakby sowchozami. Lecz nowi niemieccy zarzadcy maja prawo zadac od dawnych polskich wlascicieli, by zostali na swojej ziemi i pracowali pod kierownictwem niemieckich zarzadcow. Inaczej mowiac, jest to poprostu wprowadzenie panszczyzny dla Polakow. Rola Niemcow ogranicza sie do "panowania" na tej ziemi jak zreszta maja oni panowac i w miastach, gdzie sie bezlitosnie ich wywlaszcza i rzad wysiedla inteligencje polska.
/Poslednija Nowosti 8 III 40/

Prasa niemiecka

Lotwa rozdziela ziemie Niemcow
ale nadal ich nie lubi

"Ostdeutscher Beobachter" donosi,ze panstwo litewskie przejelo 1 724 obiektow rolnych przesiedlonych Niemcow i parceluje je za pomoca banku wsrod chlopow lotewskich.Ziemie otrzymuja przede wszystkim te rodziny chlopskie,ktore byly niegdys usuniete z roli przez baronow niemieckich."O.B." stwierdza w koncu,ze mimo wysiedlenia wszystkich Niemcow nadal trwa w stosunku do nich nienawisc w spoleczenstwie lotewskim.
/Ostdeutscher Beobachter 3 III 40/

Prasa wloska

Wlosi precyzuja swoje stanowisko

Pod tytulem "Odkrywamy tajemnice" mediolanski dziennik "Il Popolo d'Italia" polemizuje z "Temps",ktory twierdzil,ze w wypadku wybuchu konfliktu miedzy Rosja i Niemcami a Francja i Anglia na wschodzie,Wlochy,podkreslajac stale swoje antybolszewickie nastawienie znalazlyby sie na rozstajniej drodze i ze postawa Wloch jest narazie tajemnica wloskiej dyplomacji.Wobec tego dziennik "odslania nastepujaca tajemnice":

1.Wlochy sa tylez samo antybolszewickie,ile antydemokratyczne;

2.Pozostaje do stwierdzenia,czy wloskie interesy srodziemnomorskie i imperialne beda bardziej zagrozone przez Rosje,niz przez Francje i Anglie;

3.Haslo,ktore kiedys obowiazywalo w stosunku do wrogow wewnetrznych,jest obecnie sluszne do wrogow zewnetrznych:kto uderzy w Italie,zostanie utracony(Chitocca L'Italia avia del piombo).

/Popolo d'Italia 2 III 40/

Wiadomosci rozne

Mjr Attlee wypowiada sie przeciwko
pokojowi kompromisowemu

Przywodca opozycji mjr Attlee,przemawiajac wczoraj wieczor w Londynie w "National Liberal Club" oswiadczyl m.i. "odrzucamy twierdzenie Niemcow,iz sa oni rasa wyzsza.Nie zgadzamy sie z twierdzeniem,iz Czesi i Polacy sa obywatelami drugiej klasy,a Zydzi nie sa w ogole obywatelami.Przyznajemy Niemcom prawo do zycia ale to prawo przyznajemy rowniez Czechom,Polakom, Finom i Rosjanom w tym samym stopniu.Zadamy praw dla mieszkancow Indii i Afryki;bez polozenia konca agresji nie bedzie mozna mowic o ustaleniu nowego porzadku w swiecie.Sadze,ze nalezy skorzystac z kazdej okazji dla zawarcie rzeczywistego pokoju, ale powrot do nowego Monachium nie mialoby zadnego sensu.Zanim zawrzemy pokoj musi byc zniszczony hitleryzm.
/Pat 8 III 40 i Populaire i inne 9 III /